

ORTAÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇALIŞMA DEFTERİ

FELSEFE 11

Ünite

MS 2. YÜZYIL-15. YÜZYIL FELSEFESİ-15. YÜZYIL-17. YÜZYIL FELSEFESİ

Konu

- MS 2.-15. YÜZYIL FELSEFESİNİN DÜŞÜNCE VE ARGÜMANLARINI DEĞERLENDİRME
- 15. YÜZYIL-17. YÜZYIL FELSEFESİNİN ORTAYA ÇIKIŞI
- 12. YÜZYIL ÇEVİRİ FAALİYETLERİNİN 15.-17. YÜZYIL FELSEFESİNE ETKİSİ
- 15.-17. YÜZYIL FELSEFESİNE ÖNCEKİ FELSEFİ DÖNEMLERİN ETKİSİ

OGM
MATERYAL

3.
SAYI

<http://ogmmateryal.eba.gov.tr>

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Bu çalışma defterinde öğretim süreçleri içerisinde kazandığınız bilgi ve becerileri kullanmanıza olanak tanıyacak çeşitli düzeylerde ve yapılarda etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinliklerle hem okulda işlemiş olduğunuz konuları tekrar etme hem de akademik gelişiminizi izleme imkânı bulacaksınız. Bu amaçla hazırlanan çalışma defterinde yer alan etkinlikler, bilişsel alan basamaklarını içerecek şekilde yapılandırılmıştır.

Çalışma defterinde boşluk doldurma, eşleştirme, çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı madde tipi etkinliklerinin yanı sıra bil-bul-çöz, kelime avı ve sudoku gibi içeriklerle keyifli vakit geçirmenizi sağlayan etkinlikler de yer almaktadır. Ayrıca "Hatırlıyor muyum?" bölümüyle akademik açıdan öz değerlendirmenizi yapabilecek ve eksik olduğunuz konuları karekodlar aracılığıyla tekrar etme fırsatı bulacaksınız.

Alanında yetkin uzmanlarca titizlikle hazırlanmış olan bu çalışma defteri ile akademik gelişiminize katkı sunmayı amaçlamaktayız. Bu çalışmanın eğitim hayatınızda olumlu yansımalarını görmek dileğiyle...

Hatırlıyor muyum?

Aşağıdaki bilgileri hatırlayıp hatırlamadığınızı ilgili bölüme işaretleyiniz. Puan durumunuza göre aşağıdaki karekodları okutarak konu eksiklerinizi tamamlayınız.

1

Mevlânâ, Yunus Emre ve Hacı Bektâş Velî; İslam Felsefesinde ve Türk düşünce tarihinde özel bir yeri olan tasavvuf düşüncesinin mimarları ve temsilcileridir. Anadolu'da ortaya çıkan Türk Tasavvuf hareketi hem ahlaki hem de ilmi bir felsefedir. Bu felsefe, içinde hem Türklerin İslamiyet'le tanışmadan önce sahip oldukları hikmetleri hem de İslam'ın esaslarını içermekte, önemli bir sentez örneği sunmaktadır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

2

Mevlânâ'nın çağdaşı olan Hacı Bektâş Velî'nin 13. yüzyıl içerisinde yaşadığı bilinmektedir. Vefatından iki asır sonra vücuda getirilmeye başlayan Vilâyetnâme ve Makâlât eserleriyle Bektâşî geleneğine öncülük etmiştir. Ahlak alanında insana nefis terbiyesini ve kâmil insan olmayı amaç olarak belirler.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

3

"Ayağa kalkarsan hizmet amacıyla kalk, eğer konuşacaksan, hikmet ile konuş ve oturacağın zaman, saygı ile otur.", "Karşısındaki insanın iyi olmasını isteyen önce kendisi iyi olmalıdır." "Biz dile ve söze bakmayız, içe ve hâle bakarız." "Gönül Kâbe'sini üstün tutmak gerekir." "Düşmanınızın dahi insan olduğunu unutmayınız." "İncinsen de incitme!" gibi sözleri Hacı Bektâş Velî'nin düşünceleri hakkında fikir vermektedir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

4

Düşünme gücünü, sanatsal kabiliyeti ile birleştiren Mevlânâ, Anadolu halkında büyük bir tesir yaratmıştır. Mevlânâ'nın felsefesinde Yeni Platonculuğun, Anadolu ve İran kültürünün etkileri mevcuttur. Felsefesinde Tanrı'yı, insanı, insanın Tanrı'yla ve diğer insanlarla olan ilişkisini konu edinmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

5

"Ey insan, sen görünüşte maddi varlığıyla "küçük bir âlem"sin. Fakat manen, gerçek varlığıyla "büyük bir âlem"sin. Görünüşte bir ağacın dalı, meyvenin aslı temelidir. Çünkü yemiş dalda bulunur. Fakat hakikatte o dal, o meyve için var olmuştur. Meyve elde etmek için bir meyli ve ümidi olmasaydı bahçıvan hiç ağaç diker miydi? Öyle ise görünüşte meyve, ağaçtan meydana geliyor da hakikatte o ağaç meyve çekirdeğinden doğmuştur." diyen Mevlânâ, bu metinde insan- Tanrı ilişkisini dile getirmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

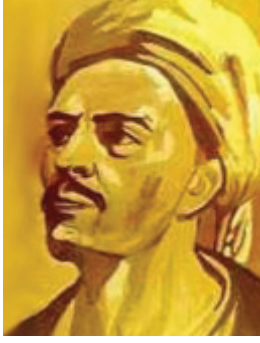
Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

Hatırlıyor muyum?

6

Yûnus Emre, sadece edebi değil felsefi değer de taşımaktadır. Ona göre insan sorumlu bir varlıktır, akıl ve iradesi ile ilim yolunda ilerlemelidir. İnsanın kendine ve Tanrı'ya dair bilgisi önemlidir. Kendini bilmek, Tanrı'ya ulaşmakta zorunlu bir önkoşuldur. Nefsin terbiyesi ile elde edilecek iyi ahlak Tanrı'ya ulaşmada gereklidir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

7

Bir kez gönül yıktın ise
Bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi
Elin yüzün yumaz değil

Bir gönülü yaptın ise
Er eteğin tuttun ise
Bir kez hayır ettin ise
Binde bir ise az değil

Yol odur ki doğru vara
Göz odur ki Hakk'ı göre
Er odur alçakta dura
Yüceden bakan göz değil

Bu dizeler, Yûnus Emre'nin iyi ahlak ve nefsin terbiyesine örnek olabilecek görüşlerini içermektedir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

8

15. yüzyıla gelindiğinde ilk olarak İtalya'da kendini hissettiren gelişmelerle Rönesans dönemi başlamıştır. Bu gelişmenin temelinde 12. Yüzyıla birlikte toplumsal hayatta yaşanan değişimler yer almaktadır. Rönesans döneminin etkileri kısa zamanda tüm Avrupa'ya yayılmıştır. Rönesans "yeniden doğuş" anlamına gelmektedir. Yeniden doğuş, MÖ 6-MS 2. yüzyıl felsefesinin yeniden ele alınmasını işaret eden bir kavramdır. Çünkü bu dönemde aklın temele alınması Rönesans'a ilham vermiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

9

MS 15-17.yüzyılda, MS 2-15. yüzyıl düşüncesinin etkileri görülmüş, bir yandan da modern düşüncenin ilk örnekleri ortaya çıkmıştır. Avrupa'da bilimsel gelişmeler felsefeye uygulanmış, din felsefesinden uzaklaşmış ve bilim felsefesine yaklaşmıştır. Bu dönemi daha iyi anlayabilmek için 12. yüzyıl çeviri hareketlerine ve MS 2yy.-15.yy felsefelerinin etkilerine dikkat edilmelidir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

Hatırlıyor muyum?

10

Çeviri hareketleri 12. yüzyılda Afrikalı Konstantin'in Tunus'tan getirdiği tıp alanındaki eserleri Salerno'da Latinceye kazandırmasıyla başlamıştır. Sonrasında Almanya ve Fransa'ya yayılarak 14. yüzyılda bütün Avrupa'yı etkisi altına almıştır. Yunancadan Farsçaya çevrilen eserler, Tebriz ve Trabzon üzerinden Anadolu ve Bizans'a geçmiştir. Ünlü matematikçi ve astronom Nasreddin-i Tusî'nin trigonometriye yönelik eserinin ilk kez Osmanlı Dönemi'nde çevirisi yapılmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

11

MÖ 6 yy.-MS 2. yüzyıl dönemi filozoflarından Platon ve Aristoteles'in etkilerini MS 15-17. Yüzyıl felsefesinde de görmek mümkündür. Bu dönemde Platon ve Aristoteles akademileri kurulur ve onların felsefeleri üzerine yoğunlaşılır. Böylece zamanla kilisenin etkisi azalır ve insan aklını merkeze alan hümanizm anlayışı doğar.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

12

15-17. yüzyıl felsefesi, MS 2-MS 15. yüzyıl felsefesinin devamı niteliğinde değildir. Çünkü bu dönemde akıl giderek inançtan bağımsızlaşmış ve bu dönemin karakteristiğini oluşturmuştur. 15-17. yüzyıl felsefesi, bir önceki dönemin düşünsel yapısından kopuşun başladığı ancak hâlâ izlerinin görüldüğü geçiş dönemidir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

13

15-17. yüzyıl döneminde değişimin ilk izleri sanat alanında görülmüştür. Sanatın birçok alanında bugün hâlâ yoğun ilgi gören eserler o dönemde yapılmıştır. Edebiyatta Cervantes (Servantes)ve Dante (Dante), tiyatrodaki Shakespeare (Şekspir), resimde Leonardo da Vinci (Leonardo da Vinçi), mimaride P. Brunelleschi (Burnoleski), heykel ve resimde Michelangelo (Mikelancelo) gibi büyük sanatçılar Rönesans Dönemi'nde ürünler vermiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

PUAN

0-16

KONUYU TEKRAR ETMELİSİNİZ

PUAN

17-19

ÇALIŞMALISINIZ

PUAN

20-26

ÇOK İYİ

TOPLAM PUANINIZ

1-7.

maddelerin
konu özeti

8-13.

maddelerin
konu özeti

Eşleştirme

Kutucukların içindeki açıklamaları sayfanın sağ tarafında yer alan kavram, kelime grubu ya da filozoflarla eşleştirip uygun olan harfleri kutucukların yanındaki yuvarlağın içine yazınız.

1	MS 2-15. yüzyıl felsefesinin sonunda Hristiyan felsefesi için kullanılan terimdir. Terimin anlamı "okul felsefesi"dir. Hristiyan inancının öğretilerini akılla anlaşılır kılma çabasının sonucudur.	☐	Teoloji	A
2	"Ne olursan ol yine gel." sözüyle dil, din, ırk ayrımı yapmadan hoşgörülü olmak gerektiğini ifade eden tasavvuf düşüncesidir.	☐	Tasavvuf	B
3	İbn Rüşd etkisinde kalan bazı Latin filozofların ortaya koydukları bir düşünce hareketidir. Bu etki gerek İbn Rüşd'ün Aristoteles'in yapıtları üzerine yaptığı yorumlar aracılığıyla, gerekse bizzat Aristoteles'in kendi yapıtları aracılığıyla ortaya çıkmıştır.	☐	Skolastik Düşünce	C
4	Yunanca theos, yani "Tanrı" ve logos, yani "bilim" kavramlarının birleşiminden oluşur. Tanrıbilim ya da ilahiyat olarak adlandırılır. "Din" olgusunu inceleyen ve ele alan bir disiplindir.	☐	Hümanizm	Ç
5	Organon ve Metafizik adlı eserleri, İslam felsefesinden yapılan çevirilerle 15-17. yüzyıl felsefesini etkilemiş olan MÖ 6-MS 2. yüzyıl filozofudur.	☐	Yûnus Emre	D
6	Makâlât adlı bir eseri vardır. Sevgi, eşitlik, Tanrı, din, paylaşım, hoşgörü, bilim, eğitim gibi kavramlarda günümüze taşınan görüşleri ile tanınır. "Yolumuz, ilim, irfan ve insanlık sevgisi üzerine kurulmuştur." diyen tasavvuf düşüncesidir.	☐	Mevlânâ	E
7	İnancın Tanrı'yı, aklınsa Tanrı'nın yarattıklarını bilmekle ilgili olduğu düşüncesi, 15-17. yüzyıl felsefesine kaynaklık eden MS 2-MS 15. yüzyıl filozofudur.	☐	Hacı Bektâş Veli	F
8	Tanrı'nın niteliğini ve evrenin meydana gelişini varlığın birliği ile açıklayan, dinî ve felsefi nitelikteki Anadolu Türk-İslam kültürüne ait bir akımdır.	☐	Platon	G
9	"Sevelim sevelelim, dünya kimseye kalmaz." dizelerindeki gibi konusu aşk ve sevgi olan birçok şiiri vardır. Hoşgörülü olmak, gönül kırmamak, hiçbir canlıyı incitmek gibi konular üzerinde duran tasavvuf düşüncesidir. "Âşık" olarak bilinir.	☐	Aristoteles	H
10	İnsancılık. İnsanın yaratıcı güçlerinin geliştirilmesini, onu özgür kılmayı ve her bakımdan yükseltip ilerletmeyi dile getiren, insanın merkeze alındığı ve aklın öne çıkarıldığı bir bakış açıdır.	☐	İbn Rüşdcülük	I
11	İslam felsefesi üzerinden yapılan çevirilerle 15-17. yüzyıl felsefesini etkileyen filozoftur. Öğrencisi Aristoteles ve kendisi adına akademiler kurulan MÖ 6-MS 2. yüzyıl filozofudur.	☐	Aquinalı Thomas	i

Aşağıda karışık olarak verilen kelime ya da kelime gruplarını uygun olan boşluklara yazınız.

Okul felsefesi

Hümanizm

Çeviri faaliyetleri

Bilim

Hacı Bektâş Veli

Modern düşünce

Rönesans

İnanç

Mevlânâ

15-17. yy. felsefesi

İbn Sînâ

Yûnus Emre

Aquinalı Thomas

12. yüzyılda yaşamış, Hoca Ahmet Yesevî'nin önemli bir takipçisi olan, ahlak alanında insana nefis terbiyesini ve kamil insan olmayı amaç olarak belirleyen, Anadolu'da yaşamış tasavvuf düşünürü dir.
- Konya'da yaşamış değerli bir mutasavvıftır. O'na göre ezeli ve ebedi, hem açık hem gizli olan Tanrı, mutlak bir güzelliştir. İnsan değerlidir, onu yaratan Tanrı'nın eseridir, O'ndan izler taşır.
- düşüncenin ve sanatın eserlerinde birleştiği mutasavvıf ve değerli bir şairdir. O bir âşıktır, Tanrı'ya ve onun yarattıklarına duyduğu aşkı dizelere aktaran bir sanatkârdır.
15. yy da ilk olarak İtalya'da ortaya çıkan ve zamanla tüm Avrupa'yı etkisi altına alan, 'yeniden doğuş' anlamına gelen döneme adı verilir.
- hem MÖ 6-MS 2. yüzyıl felsefesinin akli temele alan yaklaşımının hem de MS 2-15. yüzyıl felsefesinin dini temele alan yaklaşımının etkilerini taşımaktadır.
12. yüzyıldan itibaren Batı; ilk olarak İslam ilimleri, Antik Yunan, Hint ve Mısır eserlerini Arapçadan kendi dillerine çevirmeye başlamışlardır. 12. yüzyılda yoğun olarak başlayan bu nin 15 - 17. yüzyıl felsefesine etkisi çok büyüktür.
- İslam coğrafyasında kurulan çeviri merkezleri zamanla bilim ve felsefe merkezleri haline gelmiştir. İbn Rüşd ve gibi İslam filozoflarının görüşleri 17. yüzyıla kadar Batı'da etkisini göstermiş, üniversitelerde 'İbn Rüşdcülük' ve 'Avicenna Ekolü' gibi adlandırmalar yapılmıştır.
- 15-17. yüzyıl felsefesi inanca dayanan Skolastik düşünceden önemli farklılıklar göstermektedir. Hristiyan inancını akılla temellendirme amacıyla olan skolastik düşünce en iyi üniversitelerde anlaşılmıştır. Skolastik teriminin anlamı olan buradan gelmektedir.
15. yüzyıldan itibaren o döneme kadar etkisini sürdüren Skolastik felsefenin düşünce yapısı etkisini yitirmiş, Rönesans'la başlayan, aklın temele alındığı bir düşünce yapısı gelişmiştir. Bu düşünce sistemine adı verilir.
- Her dönemde felsefenin etkilendiği ve ekseninde şekillendiği alanlar bulunur. 15-17. yüzyıl felsefesini de akıl ve önemli ölçüde etkilemiştir.

Aşağıda yer alan çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1) Ey insan, sen görünüşte maddi varlığıyla "küçük bir âlem"sin. Fakat manen, gerçek varlığıyla "büyük bir âlem"sin. Görünüşte bir ağacın dalı, meyvenin aslı, temelidir. Çünkü yemiş dalda bulunur. Fakat hakikatte, o dal, o meyve için var olmuştur. Meyve elde etmek için bir meyli ve ümidi olmasaydı bahçıvan hiç ağaç diker miydi? Öyle ise görünüşte meyve, ağaçtan meydana geliyor da, hakikatte o ağaç meyve çekirdeğinden doğmuştur.

"Mevlânâ"

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan hayatının önemli olduğu
- B) İnsanın özünün Tanrı'dan geldiği
- C) İnsanın diğer varlıklardan farklı olmadığı
- D) Her varlığın var olmak için bir nedene ihtiyaç duyduğu
- E) İnsanın kendi özünün farkına varması gerektiği

2)

Sular hep aktı geçti
Kurudu vakti geçti
Nice han, nice sultan
Tahtı bıraktı geçti
Dünya bir penceredir
Her gelen baktı geçti
"Yûnus Emre"

Öğreneceksin yüreğim öğreneceksin
Dünyanın hasret, ölümün vuslat olduğunu
"Mevlânâ"

Yûnus Emre ve Mevlânâ'nın bu ifadelerinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Dünya gelip geçici bir mekândır.
- B) Ölüm kaçınılmaz sonudur.
- C) Kişinin ölüm ve sonrasına odaklanması gerekmektedir.
- D) Ölüm dünya hayatının sonu olsa da, bu dünya için de çalışmak gereklidir.
- E) Makam ve şöhret gelip geçici bir tecrübedir.

3) Evrende birbirinden farklı o kadar çok varlık var ki... İnsanın bu varlıklardan birini sevmemesi onu yaratana bir saygısızlıktır. Her şeyi yaratan Allah olduğuna göre, Allah'ın yarattığı bir şeyi nasıl sevmeyiz. İşte bu nedenle "Yaratılanı severiz, yaratandan ötürü."

Yûnus Emre'nin düşüncesine yer veren bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bir yaratıcının olduğuna
- B) Yaratılanların çeşitlilik gösterdiğine
- C) Sevginin kaynağının yaratıcı olduğuna
- D) Yaratılanın, onu var edene duyulan sevgiden dolayı sevildiğine
- E) Sevginin yaratan tarafından yaratılanlara eşit dağıtıldığına

4) "Anlayabilmek için inanıyorum." anlayışıyla felsefeyi dine tabi kılmış olan Augustinus'a göre hakikat bizzat Tanrı'nın kendisidir. Yani Tanrı insandadır. İnsanın kendisi de Tanrı'dadır. Felsefe ise bu durumu anlamaya çalışma etkinliğidir. İnsan ancak bu şekilde mutlu olur.

Augustinus'un bu görüşlerinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hakikati arayan kişi Tanrı'yı aramaktadır.
- B) Felsefe ile teolojyi birbirinden ayırmak olanaksızdır.
- C) Hakikate ilişkin bilgi mutluluk için gereksizdir.
- D) Filozof hakikati arayan, hakikati seven kişidir.
- E) Tanrı, bilinmesi gereken bir hakikattir.

5) Orta Çağ felsefe tartışmaları açısından değerlendirildiğinde aşağıdaki kavram çiftlerinden hangisi ilişkilendirilemez?

- A) Vahiy – mümkün varlık
- B) Tanrı – evren
- C) Zorunlu varlık – mümkün varlık
- D) Kötülük – irade
- E) İnanç – akıl

6) Skolastik dönemin sonuna doğru kilisenin baskıcı uygulamalarına bilinçli bir başkaldırı devrimine girişen aydın bir kesim ortaya çıkmıştır. Bu aydınlar, dinsel dogmaların insan yaşamından uzaklaştırılması için âdeta bir mücadele süreci içine girmişlerdir. Akli, dini açıklamak için kullanılan bir yol olmaktan çıkarmışlardır. Skolastik dönemin düşünsel yapısından kopuşun başladığı ancak hâlâ izlerinin görüldüğü bu dönem modern düşünceye geçiş aşaması olarak kabul edilebilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Skolastik dönemde kilise otoriter bir tutum izlemiştir.
- B) Kilisenin baskıcı tutumuna karşı dönemin bazı aydınları başkaldırı halinde olmuştur.
- C) Modern düşünceye geçişte aydınların rolü büyüktür.
- D) Modern döneme geçiş aşamasında Skolastik düşüncenin etkileri devam etmiştir.
- E) Modern döneme geçişte aydınlar dinin açıklanmasında aklın önemini vurgulamışlardır.

7)

I	II
Teoloji, felsefeye egemendir.	Bilim, felsefenin kılavuzudur.
Hukuk, kiliseye bağlıdır.	Hukuk, devlete bağlıdır.
İnanç merkezlidir.	İnsan merkezlidir.

Verilen özellikler sırasıyla aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine karşılık gelir?

- A) Antik Yunan felsefesi - Patristik felsefe
- B) Antik Yunan felsefesi - Skolastik felsefe
- C) Skolastik felsefe - Modern düşünce
- D) Modern düşünce - Skolastik felsefe
- E) Modern düşünce- Rönesans düşüncesi

8)

I. İslam felsefesinde tartışılan problemler çeviriler yoluyla inanç, varlık ve bilgi gibi felsefi konularda Batı filozoflarını etkilemiştir.

II. Batı ilk olarak İslam ilimleri, Antik Yunan, Hint ve Mısır eserlerini Arapça'dan kendi dillerine çevirmeye başlamıştır.

III. Çeviride ulaşılan kitaplar, buluş, harita ve aletler Avrupalı bilim insanları tarafından kullanılmış ve geliştirilmiştir.

Verilenlerden hangileri 15. yüzyıl – 17. yüzyıl felsefesine ait özellikler arasında yer alır?

- A) Yalnız III.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) II ve III.
- E) I, II. ve III

9) Aşağıdakilerden hangisi 15. yüzyıl – 17. yüzyıl felsefesinin “yeniden doğuş” olarak ifade edilmesinin nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Skolastik felsefenin etkisi altında kalması
- B) İnancın bilgiyi tek başına mümkün kıldığı düşüncesinin benimsenmesi
- C) Antik Yunan felsefesinin ve akli temele alan yapısının yeniden ele alınması
- D) Din merkezli düşüncenin egemen olması
- E) İlk neden ve değişim düşüncesinin merkeze alınması

10) İnsanın temel hedeflerinin başında varlığını anlamlandırmak gelir. İlkel dönemden itibaren karşımıza çıkan mitler, efsaneler, felsefi görüşler ve dinler insanın anlam arama ve hakikate ulaşma çabasının bir sonucudur. İslam felsefesindeki genel görüşe göre, insanın varlığı anlamlandırma çabası iki şekilde olur. Hakikate ulaştıran iki ana yol, vahiy ve akıldır. Nasıl olur da tarihin bazı dönemlerinde hakikate götüren akıl ve vahiy karşı karşıya gelir. Örnek verecek olursak; Skolastik dönemde din akli geri plana iterek tek hakikat olduğunu savunur. Modern felsefe döneminde ise akıl ön plana çıkarılarak din büyük oranda arka planda kalmıştır.

Bu parçadan hareketle;

- I. Gerçeğe ulaşmanın birden farklı yolu vardır.
- II. İnsan evrendeki varlığını sorgulamıştır.
- III. Düşünce tarihinde uzlaşılar olduğu gibi karşıtlıklar da söz konusu olmuştur.
- IV. İnsan varlığını anlamlandırmada akli her zaman ön planda tutmuştur.
- V. Düşünce tarihinde yeni düşünceler önceki düşüncelerin devamı niteliğindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III.
- B) I ve III.
- C) I, II ve III.
- D) I, II ve V.
- E) I, IV ve V.

11) Varlığın neliğini sorgulayan filozoflar daha sonra onun bilgisinin nasıl edinileceği konusunu ele almışlardır. Bu durum modern felsefeyle tamamen değişmiştir; bilimdeki gelişmelerden etkilenen ve bilimi temellendirmeye çalışan modern filozofların temel konusu bilginin kendisi olmuştur.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe bilimsel gelişmelere rağmen kesin bilgiye ulaşamamıştır.
- B) Felsefenin temel konusu her zaman için ontolojidir.
- C) Bilimsel gelişmeler varlığa farklı yaklaşımlara engel olmuştur.
- D) Modern dönemde felsefenin öncelikli konusu epistemoloji olmuştur.
- E) Tarihsel süreç içerisinde felsefenin konularında önemli bir değişim yaşanmamıştır.

12) Bu yönelim ile insan MS 2- MS 15. yüzyıl felsefesinin dogmatik etkisinden uzaklaşarak, Antik Yunan felsefesine geri dönüş yapmıştır. Bu dönüş insanın merkeze alındığı ve aklın ön plana çıkarıldığı bir bakış açısını yeniden canlandırmıştır.

Bu açıklamada dile getirilen yönelim aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

- A) Kartezyen felsefe
- B) Hümanizm
- C) Apoloji
- D) Skolastik felsefe
- E) Patristik felsefe

Aşağıda yer alan metni okuyarak soruları cevaplayınız.

TASAVVUF DÜŞÜNCESİNDE İNSAN

İslam mistisizmi diye tanımlayabileceğimiz tasavvuf, her şeyden önce bir eylem, yaşama, davranma felsefesidir; bir bilgeliktir. Ama aynı zamanda, bir bilgi, bir dünya görüşü ve felsefe sistemidir. (...)Tasavvufun felsefe açısından önemi ve özelliği, işte, bu biçimsel çerçevelere, donmuş yargılara ve kısıtlayıcı kurallara rağmen, tek insanın yaşantısını, deneyimini, doğruyu arama ve bulma hakkını yani biçimci nesnellığe karşı öznelliğin önemini, bir ilke olarak ileri sürmesi ve savunmasıdır.

(...)

Burada, kendine dönen, derinleşen ve kendini tanıyıp bilinçlenen öznenin, doğruluğa ve iyiye ulaşabileceği düşüncesiyle karşılaşırız. Böylece tasavvuf, bireye (insanoğluna) güvenme, insana inanma ve insanı yüceltme ilkelerine dayanan bir felsefe olarak ortaya çıkıyor.

(...)

Yüzeysel ve aldatıcı dünya nimetlerinden ve değerlerinden yüz çevirdiği; kişinin öz yaşantısını, sezgisini, anlamlı ve gerçek bir yaşama ulaşmanın temelleri olarak kabul ettiği; bireyin hem kendisi, hem çevresi ile sürekli bir çatışma ve hesaplaşma içinde bulunmasını ilke olarak benimsediği için tasavvuf, felsefi düşüncenin ve davranışın özüne uygun, ilgi çekici ve bir dereceye kadar özgün bir düşünce çabasıdır. Bu çaba, dogmaların ve kuralların, körü körüne kabul edilmiş inançların ve yalnızca biçimsel düşüncelerin ötesinde, insanoğlunun daha adaletli ve doğru bir toplum düzeni istemesi, iyilik özlemleri ve beklentileri ile bu amaçlara götürecekt eylemin bir bütün oluşturması gerektiğini çoğu zaman açıkça ortaya koyması ve toplumsal kaynaşmalara ve değişimlere yol açması bakımından da ayrıca ilgi çekicidir.

Selahattin Hilav'ın "Felsefe El Kitabı" adlı eserinden alıntılanmıştır.

Mevlânâ, Yûnus Emre ve Hacı Bektâş Velî Tasavvuf düşüncesinde öne çıkan isimlerdendir.

"Ey Tanrı kitabının örneği insanoğlu!
Ey şahlık güzelliğinin aynası mutlu
varlık! Her şey sensin. Âlemde ne
varsa, senden dışarıda değil. Sen
her ne ararsan kendinde ara, çünkü
her varlık sendedir."

MEVLÂNÂ

"Hararet nârda'dır, sac'da değildir.
Kerâmet baştadır, tâc'da değildir.
Her ne arar isen, kendinde ara,
Kudüs'te, Mekke'de, Hâc'da değildir."

HACI BEKTÂŞ VELÎ

"Ben gelmedim dava için, benim işim sevi için
Dost'un evi gönüllerdir, gönüller yapmağa
geldim"

YÛNUS EMRE

1) Dini bir temele de dayanan tasavvuf düşüncesinin, felsefi bir akım olarak görülmesinin nedeni nedir? Tasavvuf ile felsefeyi karşılaştırarak birbirine benzer ve farklı özelliklerini belirleyiniz.

2) Türkiye ve üye ülkelerin önerisiyle Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü UNESCO tarafından 2007 yılı Mevlânâ Yılı ilan edilmişti. 2021 yılı ise Hacı Bektâş, Yûnus Emre ve Ahi Evran Yılı olarak kabul edilmiştir. Bu çerçevede tüm dünyada kutlama ve anma etkinlikleri gerçekleştirilecektir. Bu isimlerin seçilmesinin sebebi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Aşağıdaki Şekil 1'de 15. yüzyıl-17. yüzyılda yaşanan bazı gelişmeler, metinde ise 12. yüzyıl çeviri faaliyetleri ile İstanbul'un Fethi'nin 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesine etkisi verilmiştir. Şekilleri inceledikten sonra ilgili soruları cevaplayınız.

Şekil 1: 15. yüzyıl-17. yüzyılda yaşanan bazı gelişmeler

Görsel 1: Fetih

Görsel 2: İbn Sînâ

Görsel 3: Çeviri Faaliyetleri

12. yüzyıla doğru İslam dininin geniş bir coğrafyada yayılması beraberinde bilim ve felsefenin de bu coğrafya-larda gelişmesine sebep olmuştur. Bu durumun Toledo, Sicilya, Salerno gibi şehirleri bilim ve felsefenin mer-kezi konumuna getirdiği söylenebilir. 12. yüzyıldan itibaren Batı ilk olarak İslam ilimleri, Antik Yunan, Hint ve Mısır'a ait eserleri çevirmeye başlamıştır. Bu dönemde Aristoteles'in "Metafizik", İbn Sînâ'nın "el- Kanun fi't Tıp" ve Sahl b. Bisr'in "Astronomi Risalesi" gibi bilim ve felsefe eserleri çevrilmiştir. Rönesans'la birlikte İslam coğrafyasının yorumlarıyla tanınan Antik Yunan felsefesinde Platon ve Aristo etkisi görülmüştür. Yeni dönemde akıl giderek inançtan bağımsızlaşmış ve bu dönemin karakteristiğini oluşturmuştur. Felsefenin konusu insan, doğa ve evren olmuştur. Bilim de bundan etkilenmiş; doğa, deney ve gözlem metotlarını kullanmaya başlamıştır.

Bu dönem felsefesinin gelişimini İstanbul'un 1453 yılında Türkler tarafından fethedilmesi de etkilemiştir. Os-manlıların Batı'ya doğru yayılması Trabzonlu George benzeri Antik Yunan kültürü âlim ve uzmanların özellikle İtalya'ya göçmelerine dolayısıyla da Batı'da o zamana kadar bilinmeyen birtakım Grekçe felsefe metinlerinin okunmasına ve öğrenilmesine yol açmıştır.

1- Şekil 1'deki gelişmelerden hangisi ya da hangileri ilginizi daha çok çekmektedir? Neden?

.....

.....

2- Çeviri eserlerinin yayılmasının ve düşünürlerin yer değiştirmesinin 15. yüzyıl-17. yüzyıl düşünce ortamına etkisi hakkında neler söylenebilir?

.....

.....

3- MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl ve MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl felsefesinin 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesi üzerindeki etkisini değerlendiriniz.

.....

.....

Aşağıda verilen örnek soru çözümünü inceleyerek siz de verilen diğer sorunun çözümünü altındaki noktalı yerlere yazınız.

ÖRNEK SORU ÇÖZÜMÜ:

Yaratılmış her varlığı sevmek gerektiğini söyleyen Anadolu bilgeleri için insanı sevmek iyi, sevmemek kötüdür. İyilik yapmak, hoşgörülü olmak, Tanrı'ya giden yolda en önemli değerlerdir. İnsanı sevmek Tanrı'yı sevmektir.

Anadolu bilgelerine ait olan bu görüşler aşağıdaki sözlerden hangisiyle doğru şekilde ifade edilmiştir?

Bu soruda sizden istenen Anadolu bilgelerine ait parçada verilen görüşlerin aşağıdaki seçeneklerde verilen hangi sözler ile doğru ifade edildiğidir.

Seçeneklere sırasıyla baktığımızda;

A) Hoşgörüde akarsu gibi ol. (Bu söz; herkese karşı sürekli hoşgörülü olmayı vurgulamaktadır. Dolayısıyla parçada yapılan açıklamalardaki hoşgörülü olmak Tanrıya giden yolda bir değerdir. Herkese karşı sürekli hoşgörülü olmak anlamını taşımaz. Dolayısıyla parçadan bu seçeneğe ulaşamayız.)

B) Doğruluk seni bulmaz, sen eğri isen. (Bu söz; "doğruluğun seni bulmasını istiyorsan sen de doğru olmalısın" anlamına geldiği için parçadaki açıklamalarla bir ilgisi yoktur.)

C) Yaradılanı sevdik, yaradandan ötürü. (İnsanı sevmek Tanrı'yı sevmektir. Çünkü panteist bakış açısına göre doğadaki her şeyin içinde Tanrıdan bir parça vardır. Zarar verirsek Tanrıya zarar vermiş oluruz. Dolayısıyla parçada vurgulanan açıklamalar tam da bu söze ilişkindir. Doğru cevap C dir.)

D) Kibir bele bağlanan ağır bir taş gibidir. (Bu sözde anlatılmak istenen; kibrin aynı insanın beline bağlanmış ağır bir taş gibi hareket etmesine engel olacaktır. Dolayısıyla parçadaki açıklamalardan bu seçeneğe ulaşamayız.)

E) Ya olduğun gibi görün ya görüldüğün gibi ol. (Bu söz için dışın bir olsun yani dürüst olmaya vurgu yapan bir sözdür. Parçadaki açıklamalardan bu seçeneğe ulaşamayız.)

SORU:

Rönesans felsefesi öncelikli olarak insan sorunu üzerinde durmuştur. "İnsan nedir? İnsanın bu dünyadaki yeri ve anlamı nedir?" soruları araştırılmıştır. Orta Çağ'da ise insanın yeri zaten belliydi; bu nedenle de araştırılmaya gerek görülmemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Rönesans'ı Orta Çağ felsefesinden ayıran bir özelliktir?

(.....
.....
.....
.....)

A) İnsanın yerinin aşkın bir evrende değil, bizatihi bu dünyada aranması

(.....
.....
.....
.....)

B) Dogmatik düşüncenin bireysel olana göre ön planda tutulması

(.....
.....
.....
.....)

C) Doğrular hazır olduğu için araştırılmaya gerek görülmemesi

(.....
.....
.....
.....)

D) Toplumsal olanın bireysel olana göre daha değerli algılanması

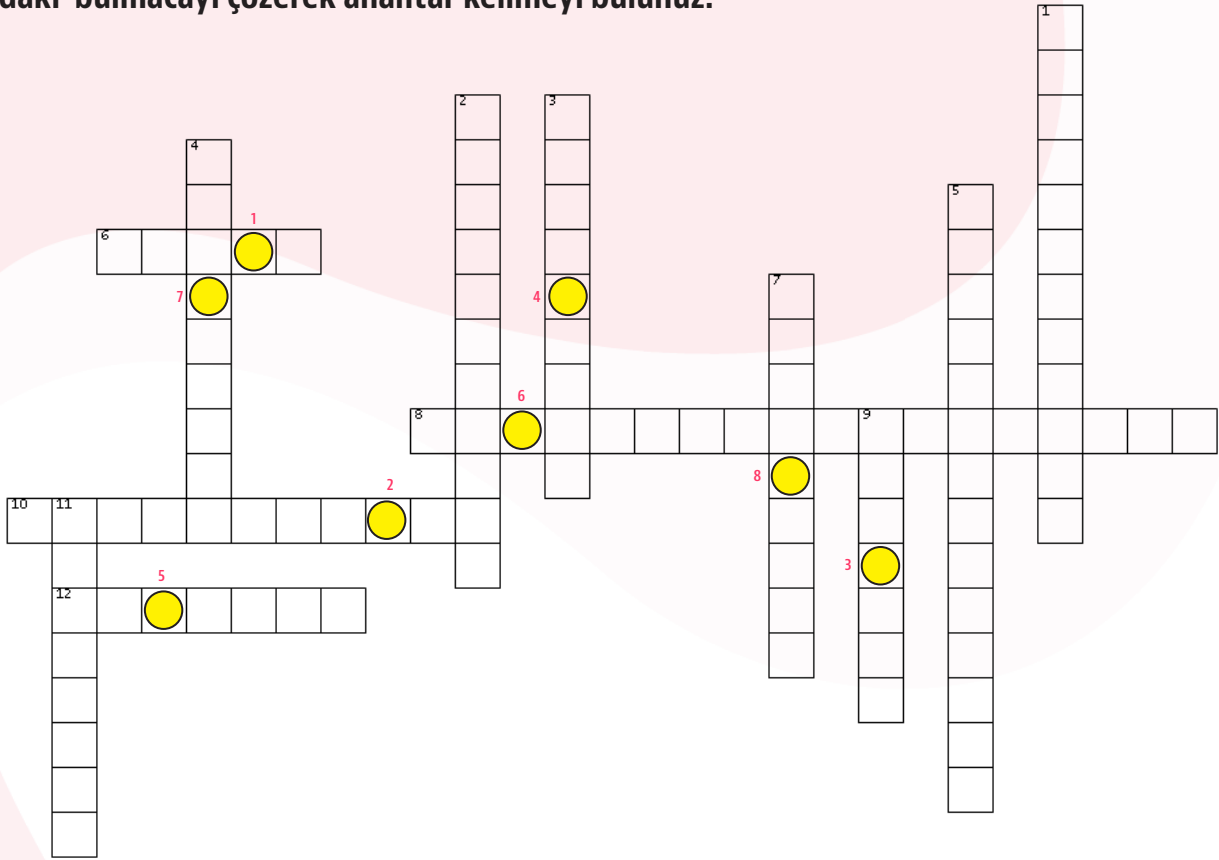
(.....
.....
.....
.....)

E) Eskiden kopmamanın, yeniye karşı ise direnç göstermenin esas alınması

(.....
.....
.....
.....)

Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar kelimeyi bulunuz.

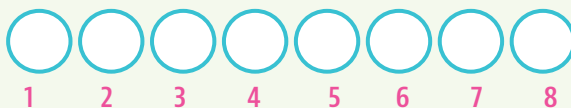
SOLDAN SAĞA

6. 15-17. yüzyılda edebiyat alanında eserler veren sanatçı
8. MS 2.-15. yüzyıl içerisinde bilim-sanat merkezlerinde eserlerin tercüme edilmesi
10. 15-17. yüzyılda tiyatro alanında Romeo ve Juliet adlı eseriyle tanınan sanatçı
12. 13. yüzyılda yaşamış 'Mesnevi' adlı eserin yazarı İslam âlimi, düşünür, sufi ve mutasavvıf

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Batı'da çeviri merkezlerinin kurulmasıyla beraber İslam filozoflarının etkisi altında üniversitelerde ortaya çıkan ekol
2. 15-17.yy felsefesini etkileyen İlk Çağ filozofu
3. MS 2-15. yüzyıl felsefesinin sonunda Hristiyan felsefesi için kullanılan terim
4. Ele aldığı konular (insan sevgisi, doğruluk gibi) ve düşünce dünyasıyla Anadolu'nun yetiştirdiği önemli düşünür ve mutasavvıf, şair
5. 13. yüzyılda yaşamış 'Eline, diline, beline sahip ol.' sözüyle tanınan 'Makâlât' adlı eserin sahibi düşünür
7. 12. yüzyılda Batı'nın Arapçadan kendi diline çevirdiği Aristoteles'in eseri
9. 12. yüzyılda Batı'nın Arapçadan kendi diline çevirdiği "el- Kanun fi't Tıp" adlı eserin yazarı
11. İnsanın merkeze alındığı ve aklının öne çıkarıldığı anlayış

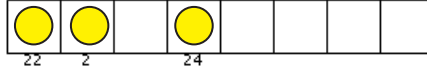
ANAHTAR KELİME

İpuçlarından yararlanarak verilen harflerden doğru kelimeyi bularak kutucukların içine yazınız. Renkli harflerden yola çıkarak anahtar cümleyi bularak yazınız.

1. Yeniden doğuş

ERSSNNAÖ

2. 15-17. yüzyıl'da edebiyat alanında Don Kişot adlı eseriyle tanınan sanatçı

ANERSEVCT

3. 15-17. yüzyıl' da resim alanında Mona Lisa tablosuyla ün kazanan sanatçı

OVANNİLİOADREDC

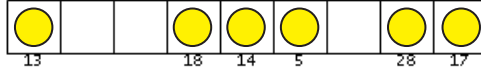
4. Rönesans'la başlayıp 17. yüzyılda pekişen düşünce sistemi

NCRMŞÜODEDENÜ

5. Okul felsefesi

AKLTSKSİÖ

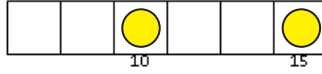
6. İlahiyat

İÖTEOLJ

7. 15-17. yüzyıl' da Batı'nın, Arapçadan yapılan çevirilerle tanıdığı ilk Çağ filozofu

POLATN

8. Batı dünyasının, Arapçadan yapılan çevirilerle tanıdığı 'Organon' adlı eserin sahibi filozof

ELTSATSİÖRE

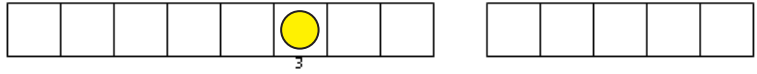
9. Tanrı'nın niteliğini ve evrenin oluşumunu varlık birliği anlayışıyla açıklayan dinî ve felsefi akım

AFVSVUTA

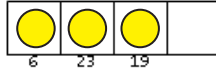
10. Batı'da İslam filozoflarının etkisiyle üniversitelerde ortaya çıkan ekol

EANKOAÜCNLEVİ

11. Düşünme, kavrama, anlama yetisi.

LKİA

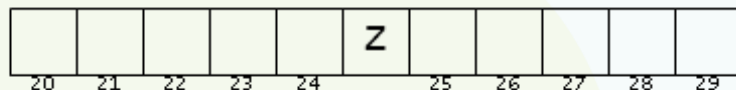
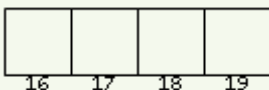
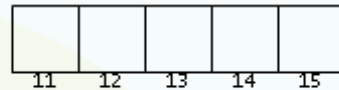
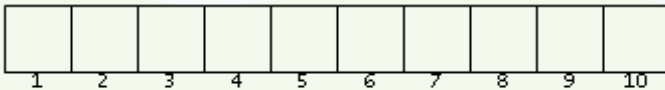

12. Gözlem ve deneyle fiziksel dünyanın yapısını ve işleyişini sistemli olarak araştıran ve inceleyen bilgi etkinliği

BMİİL

ANAHTAR CÜMLE

Aşağıda yer alan anahtar kelimeyi, yasak kelimeleri kullanmadan açıklayınız. Kelimeyle ilgili felsefi soru ya da sorular oluşturunuz.

Anahtar Kelime

Rönesans

Yasak Kelimeler

- Yeniden doğuş
- Akıl
- İtalya

Kelimenin açıklaması

Kelime ile ilgili felsefi soru/sorular

Anahtar Kelime

Skolastik Düşünce

Yasak Kelimeler

- Teoloji
- Hristiyan Felsefesi
- İnanç

Kelimenin açıklaması

Kelime ile ilgili felsefi soru/sorular

Anahtar Kelime

Tasavvuf

Yasak Kelimeler

- İslam felsefesi
- İnsan sevgisi
- Tanrı

Kelimenin açıklaması

Kelime ile ilgili felsefi soru/sorular

CEVAP ANAHTARI

EŞLEŞTİRME

1. C
2. E
3. I
4. A
5. H
6. F
7. İ
8. B
9. D
10. Ç
11. G

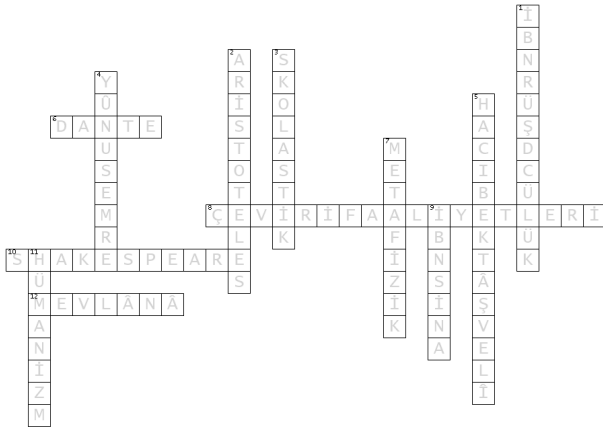
BOŞLUK DOLDURMA

1. Hacı Bektâş Velî
2. Mevlânâ
3. Yûnus Emre
4. Rönesans
5. 15 – 17. yy. felsefesi
6. Çeviri faaliyetleri
7. İbn Sîna
8. Okul felsefesi
9. Modern düşünce
10. Bilim

ÇOKTAN SEÇMELİ

1. E
2. D
3. E
4. C
5. A
6. E
7. C
8. E
9. C
10. C
11. D
12. B

BİL-BUL-ÇÖZ

Anahtar Kelime: TASAVVUF

KELİME AVI

1. Rönesans
2. Cervantes
3. Leonardo Da Vinci
4. Modern Düşünce
5. Skolastik
6. Teoloji
7. Platon
8. Aristoteles
9. Tasavvuf
10. Avicenna Ekolü
11. Akıl
12. Bilim

Anahtar Cümle: RÖNESANSTA İNSAN AKLI MERKEZDEDİR

AÇIK UÇLU

1. Tasavvuf, yaşama ilişkin meraka ve hayrete dayalı, eleştirel bir hakikat arayışı olması bakımından felsefe ile bağıntılıdır. Benzer yönleri: hakikat arayışında, insanın bilme ihtiyacına dayalı, insan odaklı, eleştirel bir tavır takınan, daha iyi bir dünya hayal eden düşünce biçimleridir. Farklı yönleri: Tasavvufta, felsefeden farklı olarak bir yaratıcı fikri ön kabulü vardır. Felsefenin konu alanı ise daha geniş ve çeşitlidir.
2. Tasavvufun "insan ve insana dair olan her şey" konusunda evrensel düşüncelere sahip olduğu; insan sevgisi, adalet, hoşgörü, eşitlik gibi görüşlerin tüm insanlığı ilgilendirdiği fikri üzerinden bir açıklama yapılması beklenmektedir.

BECERİ TEMELLİ

1. Gelişmeleri değerlendirerek kendi cevabınızı gerekçenizle birlikte yapılandırmanız beklenmektedir.
2. On ikinci yüzyıldan itibaren Batı, ilk olarak İslam ilimleri, Antik Yunan, Hint ve Mısır eserlerini Arapçadan kendi dillerine çevirmeye başlamıştır. Bu çeviri hareketi 14. yüzyılda Almanya ve Fransa'yı, oradan da bütün Avrupa'yı etkisi altına almaya başlamıştır. 16. yüzyıla gelindiğinde Antik Yunan felsefesinin neredeyse tamamı Batı tarafından öğrenilmiştir. Rönesans'la birlikte İslam coğrafyasının yorumlarıyla tanınan Antik Yunan felsefesinde Platon ve Aristoteles etkisi görülmüştür. Yeni dönemde akıl giderek inançtan bağımsızlaşmış ve bu dönemin karakteristiğini oluşturmuştur. Felsefenin konusu insan, doğa ve evren olmuştur. Bilim de bundan etkilenmiş; doğa, deney ve gözlem metotlarını kullanmaya başlamıştır.
3. MÖ 6. Yüzyıl-MS 2. Yüzyıl Felsefesi başlangıçta bir doğa felsefesi görünümündedir. Sokrates ve Sofistlerle birlikte bu dönem bilgi ve ahlak konularına, daha sonra Platon ve Aristoteles'in etkisiyle bilgi, varlık ve değer konularına doğru bir değişim göstermiştir. MS 2. yüzyıl ve 15. yüzyıl arasında ise Hristiyanlık ve İslam felsefesi olarak iki temel anlayış vardı. 12. yüzyılda başlayan çeviri faaliyetleri, göçler ve matbaanın da etkisiyle Batı coğrafyası, İslam ve Antik Yunan felsefesiyle tanışmıştır. Bundan sonraki felsefe, dinin etkisinden sıyrılmış akla ve bilime dayalı insan konusuna yönelmiştir. Akıl inançtan bağımsız oluşu bu dönemin karakteristik özelliğini oluşturur.

ÇÖZÜMÜ SİZ YAZIN

Parçada Rönesans ve Orta Çağ felsefesinde insan sorununun nasıl ele alındığından söz edilmiş ve buradan yola çıkarak Rönesans'ı Orta Çağ felsefesinden ayıran özelliğın ne olduğunu bulmamız istenmiştir. Seçeneklere bakalım;

A) İnsanın yerinin aşkın bir evrende değil, bizatihi bu dünyada aranması

(Rönesans felsefesi öncelikli olarak insan sorunu üzerinde durup, "İnsan nedir? İnsanın bu dünyadaki yeri ve anlamı nedir?" sorularını araştırmıştır. Bu ifade insana dair bu dünyada yanıtlar arandığını gösterir oysa Orta Çağ'da insanın yeri belliydi derken inançla her şeyin açıklanabileceği dolayısıyla inanç söz konusu olduğunda insanın yerinin bu dünyada değil aşkın bir evrende olduğu belirtilmektedir. Buradan yola çıkarak bu seçenekte Rönesans'ı Orta Çağ felsefesinden ayıran bir özellik olduğunu söyleyebiliriz.)

B) Dogmatik düşüncenin bireysel olana göre ön planda tutulması

(Dogmatik düşünce bir şeyi hiç sorgulamadan olduğu gibi kabul etmek anlamına gelir ve Orta Çağ'da ön planda tutulmaktadır. Bu nedenle Rönesans'ı Orta Çağ felsefesinden ayıran bir özellik olduğunu söyleyemeyiz. Bu seçenek doğru cevap olamaz.)

C) Doğrular hazır olduğu için araştırılmaya gerek görülmemesi

(Parçada geçen Orta Çağ'da ise insanın yeri zaten belliydi ifadesiyle doğruların Rönesans'ta değil Orta Çağ'da hazır olduğundan dolayısıyla araştırmaya gerek görülmediğinden söz edilmiştir. Bu nedenle bu seçenek de doğru cevap olamaz.)

D) Toplumsal olanın bireysel olana göre daha değerli algılanması

(Parçadan Rönesans'ta toplumsal olanın bireysel olana göre daha değerli algılandığı sonucuna ulaşamıyoruz. Bu nedenle bu seçenek de doğru cevap olamaz.)

E) Eskiden kopmanın, yeniye karşı ise direnç göstermenin esas alınması

(Parçada Rönesans'ta eskiden kopmanın, yeniye karşı ise direnç göstermenin esas alındığına dair bir ifade bulunmuyor. Bu nedenle bu seçenek de doğru cevap olamaz.)

Doğru Cevap A seçeneğidir.

Etkileşimli Kitaplar

Beceri Temelli Kitaplar

Soru Bankası

Mobil Soru Bankası

Dinamik Uygulamalar

3B Modeller

YKS Kampı

TRT EBA TV Lise

OGM
MATERYAL

<http://ogmmateryal.eba.gov.tr>